

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою

Силабус вибіркової дисципліни
«НЕВІДКЛАДНІ КАРДІОЛОГІЧНІ СТАНИ»

Обсяг	3 кредити / 90 годин
Семестр, рік навчання	XI, XII 6
Дні, час, місце	Понеділок – п'ятниця 4-6 акад. годин, згідно з розкладом Аудиторії Центру реконструктивної та відновної медицини (Університетська клініка) ОНМедУ, відділення внутрішніх хвороб
Викладач (-і)	Завідувач кафедри: Волошина Олена Борисівна, д.мед.н., професор. Професор кафедри: Тихонова Сусанна Адольфівна, д.мед.н., професор, кардіолог вищої категорії, професійний член Європейського Товариства Кардіологів, член Всеукраїнської Асоціації Кардіологів України. Доценти кафедри: Хижняк Олена Володимирівна, к.мед.н., доцент, член Європейського Товариства Кардіологів; Перепелюк Микола Миколайович, к.мед.н., доцент, член Всеукраїнської Асоціації Превентивної та Антиейджинг Медицини; Яблонська Вікторія Борисівна, к.мед.н., доцент, Член Всеукраїнської Асоціації Превентивної та Антиейджинг Медицини; Холопов Леонід Семенович, к.мед.н., доцент, член Всеукраїнської Асоціації Ревматологів України.
Контактний телефон	+38048 715 38 64
E-mail	imedicine2@onmedu.edu.ua
Робоче місце	Центр реконструктивної та відновної медицини, 1. 4 поверх: відділення внутрішньої медицини: кабінети №№ 24, 35а, лекційна аудиторія; 2. цокольний поверх – кабінет доцента; 3. 1 поверх: кабінет для відпрацювання практичних навичок.
Консультації	Очні консультації: четвер – з 14.00 до 16.00;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою

	Онлайн консультації на платформі (Microsoft Teams): <ul style="list-style-type: none"> – четвер – з 14.00 до 16.00; – субота – з 9.00 до 13.00
--	---

КОМУНІКАЦІЯ

Очно в аудиторіях та кабінетах кафедри, дистанційно на платформі *Microsoft Teams*, в окремих випадках за попереднім попередженням – у чат-групах (Telegram, WhatsApp, Viber).

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення вибіркової навчальної дисципліни (ВНД) «Невідкладні кардіологічні стани» для здобувачів освіти II освітньо-професійного рівня є фактори ризику, патогенез, клінічний перебіг та алгоритми надання невідкладної допомоги при основних невідкладних станах у пацієнтів з серцево-судинними захворюваннями (ССЗ), оптимізація стратегій і тактик ведення таких пацієнтів, які базуються на засадах доказової медицини.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі)

ВНД базується на знаннях здобувачів з навчально-освітніх програм “Внутрішня медицина”, “Пропедевтики внутрішньої медицини”, загальної хірургії та базових дисциплін (анатомії людини та патоморфології, фізіології та патофізіології,-фармакології.

Набуті знання, навички, вміння та компетентності з ВНД стануть основою для поглиблення знань в питаннях внутрішньої медицини, зокрема кардіології, та складуть підґрунтя для подальшої безперервної післядипломної освіти.

Мета курсу

Метою ВДН є підготовка фахівців, які є здатними компетентно розв'язувати комплексні проблеми в галузі невідкладної кардіології, професійної діяльності в цілому та підготовка здобувачів до якісного виконання функціональних обов'язків, пов'язаних з вибором сучасних оптимальних немедикаментозних та медикаментозних стратегій і тактик ведення пацієнтів кардіологічного профілю при розвитку невідкладних станів, що має підвищити ефективність та безпеку лікування, збільшити виживаність пацієнтів, збільшити тривалість їх життя з підтриманням його якості.

Завдання дисципліни

Основними завданнями ВДН є надання здобувачам знань щодо:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою

- факторів ризику та патогенетичних механізмів розвитку основних невідкладних станів у пацієнтів з ССЗ;
- клінічного перебігу основних невідкладних станів у пацієнтів з ССЗ;
- сучасних методів прогнозування перебігу та наслідків основних невідкладних станів в кардіології;
- шляхів оптимізації ведення кардіологічних пацієнтів з невідкладними станами з використанням сучасних стандартів медикаментозного та немедикаментозного лікування.

Очікувані результати:

В результат засвоєння змісту ВНД здобувач повинен

знати:

- систему організації надання невідкладної допомоги при основних невідкладних станах у пацієнтів з ССЗ в світі та в Україні;
- чинні національні та міжнародні керівництва, настанови, положення в області невідкладної кардіології;
- фактори ризику, патогенез та клінічні прояви основних невідкладних станів у пацієнтів з ССЗ;
- сучасні методи діагностики та критерії оцінки важкості невідкладного станів у пацієнтів з ССЗ;
- сучасні методи обстеження пацієнтів з невідкладними станами, діагностичну інформативність маркерів та шкал ризику при різних станах, їх переваги та обмеження;
  - послідовність та зміст сучасних алгоритмів надання невідкладної допомогив кардіології.

вміти:

- демонструвати знання методології обстеження та виконувати обстеження пацієнтів з невідкладними кардіологічними станами відповідно до сучасних стандартів;
- обирати сучасні методи і способи діагностики, лікування та профілактики основних невідкладних станів у пацієнтів з ССЗ;
- використовувати результати наукових досліджень в області невідкладної кардіології та фармацевтичної практики;
- проводити в умовах клінічної практики диференціальний діагноз основних синдромів, що зустрічаються у невідкладній кардіології;
  - формулювати діагноз на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень, визначати перелік необхідних обов'язкових клініко-лабораторних та інструментальних досліджень, оптимальний час для їх проведення; оцінювати та інтерпретувати їх результати у пацієнтів з невідкладними станами;
    - визначати план лікування пацієнта з невідкладним станом та, після

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою

стабілізації стану пацієнта, надати рекомендації з необхідного режиму праці та відпочинку, характеру харчування та медикаментозного лікування для попередження повторного розвитку невідкладного стану;

- представляти результати обстеження пацієнта з невідкладним станом в усній і письмовій формах у професійному співтоваристві, відповідно до національних та міжнародних стандартів;
- використовувати етичні принципи в роботі з пацієнтами у невідкладному стані, дотримуватися медичної етики;
- демонструвати академічну доброчесність та діяти відповідально щодо достовірності результатів діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання.

ВНД складається з 3 кредитів ЄКТС (90 годин), кожний кредит (30 годин) містить аудиторні години та години для самостійної роботи (СР). Всього — 30 аудиторних годин та 60 годин для СР. Курс буде викладений у формі практичних занять (ПЗ) з розбором клінічних випадків - 30 год., організації самостійної роботи здобувачів (СРЗ) - 60 год.

Вивчення ВНД реалізується на основі таких методів навчання:

- домінуючі засобами навчання: наочні, вербальні, практичні, самостійна пошуково-освітня робота;
- клінічний розбір тематичних пацієнтів;
- ситуаційні завдання («кейс-метод»);
- групові дискусії з проблемних клінічних ситуацій;
- індивідуально-контрольна співбесіда.

Всі види занять забезпечується методичними розробками, наочними засобами навчання (презентації), інформаційним ресурсом кафедри. Використовуються демонстрації тематичних хворих, розбір історій хвороби тематичних пацієнтів банку кафедри, симуляційні тренінги.

На 1-му практичному занятті (ПЗ) здобувачеві надається детальний план роботи в клініці та забезпечуються умови для його реалізації. План включає: перелік досліджень, які має засвоїти слухач; список тематичних пацієнтів, курацію яких він має виконати протягом вивчення ВНД; визначення часу консультацій з викладачем, та часу для участі в клінічних обходах, практичних конференціях.

Здобувачам рекомендується брати симуляційні тренінги з використанням кардіореспіраторного симулятора пацієнта (КРСП) *Harvey*, який надає можливість відпрацювати 50 клінічних сценаріїв з навичок кардіопульмональної аускультатії.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Ключові симптоми і синдроми в невідкладній кардіології (біль в серці, задишка, синкопальний стан).

Тема 2. Гострий коронарний синдром (ГКС) без елевації сегменту ST.

Тема 3. ГКС зі стійкою елевацією сегменту ST, інфаркт міокарда.

Тема 4. Гостра серцева недостатність та набряк легень.

Тема 5. Кардіогенний шок.

Тема 6. Зупинка кровообігу та раптова серцева смерть.

Тема 7. Гострий аортальний синдром (розшаровуюча аневризма аорти)

Тема 8. Гостра тромбоемболія гілок легеневої артерії.

Тема 9. Пароксизмальні порушення ритму та провідності серця.

Тема 10. Ускладнені гіпертензивні кризи.

Тема 11. Гострий перикардит і тампонада серця

Тема 12. Підсумкове заняття. Залік.

Перелік рекомендованої літератури (основної).

1. ISH 2020: оновлені клінічні рекомендації, нова класифікація артеріальної гіпертензії та спрощена класифікація кардіоваскулярного ризику. *УКР. МЕД. ЧАСОПИС*, 2020, 16 червня [Електронна публікація: WWW.UMJ.COM.UA].
2. Рекомендації Європейського товариства кардіологів (European Society of Cardiology) і Європейського товариства з гіпертензії з лікування артеріальної гіпертензії 2018 р. *Артеріальна гіпертензія*, 2018; 5 (61): 58-172.
3. Наказ МОЗ України № 441 від 09.03.2022 р. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text>.
4. Наказ МОЗ України від 05.06.2019 № 1269 "Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги".
5. Наказ МОЗ України від 14 вересня 2021 року №1936 УНІФІКОВАНИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ ЕКСТРЕНОЇ, ПЕРВИННОЇ, ВТОРИННОЇ (СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ), ТРЕТИННОЇ (ВИСОКОСПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ) МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ТА КАРДІОРЕАБІЛІТАЦІЇ «ГОСТРИЙ КОРОНАРНИЙ СИНДРОМ З ЕЛЕВАЦІЄЮ СЕГМЕНТА ST», https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/2021_1936_ykpm_d_gkszelev.pdf.
6. Наказ МОЗ України від 15 січня 2014 р. №34 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстреної медичної допомоги «Гіпертонічний криз», «Раптова серцева смерть», «Гостра дихальна недостатність», «Гіповолемічний шок», «Гострі отруєння», «Тромбоемболія легеневої артерії».
7. Невідкладні стани при серцево-судинних захворюваннях: алгоритми діагностики та лікування. Адаптовано за матеріалами Асоціації з

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою

невідкладної серцево-судинної допомоги Європейського товариства кардіологів (під ред. проф. Г. Буено та проф. П. Вренкса), Українська асоціація з невідкладної кардіології, Європейське товариство кардіологів 2018 /За редак. члена-кор. НАМН України проф. О.М. Пархоменка, Видання третє, -110 с.

8. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування / за ред. В. М. Коваленка, М. І. Лутая, Ю. М. Сіренка, О. С. Сичова. – К.: МОРІОН, 2021. – 192 с.
9. Електрокардіографічна діагностика і лікування в невідкладній кардіології. 2-е видання, доповнене. Скибчик В.А., Скибчик Я.В.. - Л: Простір – М, 2020. - 164.
10. Невідкладні стани в кардіології: навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня доктора філософії за третім освітньо-науковим рівнем в галузі знань 22 "Охорона здоров'я" спеціальності 222 "Медицина" навчальна дисципліна "Сучасна кардіологія" / В. Д. Сиволап, С. М. Кисельов, Д. А. Лашкул. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 137 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Державний Експертний Центр МОЗ України
<http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
2. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Ресурс по взаємодії лікарських засобів <http://medicine.iupui.edu/flockart/>
5. Електронний науково-практичний журнал про кардіологію
<https://www.webcardio.org/>
6. Oxford Medical Education <http://www.oxfordmedicaleducation.com/>

Інформаційне забезпечення:

Електронна бібліотека ОНМедУ: посилання на вкладені методичні методичні рекомендації.

Репозиторій ОНМедУ: наукові журнали, автореферати дисертацій

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне опитування, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік за оцінкою повноти виконання програми дисципліни з додатковим усним опитуванням.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
    - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
    - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
  2. Оцінювання роботи із тематичним пацієнтом за результатами написання звіту з огляду тематичного пацієнта:
    - методи: оцінювання: а) повнота та правильність призначення, та інтерпретації лабораторних та інструментальних досліджень, в) дотримання алгоритму проведення диференціального діагнозу, г) обґрунтування клінічного діагнозу, д) складання плану лікування відповідно до сучасних стандартів;
    - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
- Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Оцінювання результатів навчання під час заліку

Здобувач отримує залік за умови виконання вимог навчальної програми

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою

та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він отримав не менше 3,00 балів.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Включає роботу у відділеннях клінічної бази кафедр, зокрема в палатах інтенсивного нагляду відділення внутрішньої медицини та неврологічного відділення, та відділення анестезіології і інтенсивної терапії, у кабінетах функціонально-діагностичного відділення (кабінети електро- та ехокардіографічної діагностики), клінічної лабораторії, комп'ютерних методів діагностики, інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних методів дослідження; засвоєння практичних навичок за допомогою фантомів, зокрема відпрацювання навичок за допомогою симулятора *Harvey* та роботи з пацієнтами; індивідуальну СРЗ (виступ на науково-практичній конференції клініки, участь в написанні статей, доповідь реферату на ПЗ, участь у роботі студентського гуртка, олімпіадах з дисципліни тощо).

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання необхідно виконувати вчасно згідно дедлайну (розкладу занять). За невчасне виконання завдання здобувач отримує незалік. Якщо здобувач був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ» (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Polozhennja-pro-organizaciju-osvitnoho-procesu.pdf>).

Політика щодо академічної доброчесності

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (положення доступне на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/Polozhennja-pro-akademichnu-dobrochesnist-ta-etiku-akademichnih-vzaiemin-v-ONMedU-zi-zminami.pdf>) та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача при вивченні освітньої компоненти: а) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); б) посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Політика щодо відвідування та запізнь

Для отримання задовільної оцінки обов'язковим є відвідування і робота під час аудиторних занять. Запізнення не вітаються. Здобувачу дозволяється запізнитися з поважної причини не більше ніж на 10 хвилин.

Мобільні пристрої

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра внутрішньої медицини №2 з післядипломною освітою

Використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача є порушенням дисципліни. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Поведінка в аудиторії

Курс передбачає роботу в колективі (група, члени колективу кафедри, співробітники клінічної бази кафедри). Всі середовища спілкування є дружніми, творчими, відкритими до конструктивної критики. Підтримуються такі цінності: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливість та неупередженість; аргументованість згоди або незгоди з думкою інших учасників дискусії, а також власної думки; шанування гідності особистості опонента/-ки під час спілкування; дотримання етики академічних взаємовідносин.